

Nd.

354. Frumvarp

til laga um löggiltar reglugerðir sýslunefnda um eyðing refa o. fl.

Frá landbúnaðarnefnd.

1. gr.

Þá er sýslunefnd vill fá löggilta reglugerð um eyðing refa eða önnur þau málefni, er sýslunefndir eiga að setja reglugerðir um, samkvæmt 71. gr. sveitarstjórnarlaga 10. nóv. 1905, skal hún senda frumvarp sitt stjórnarráðinu til samþykktar og löggildingar. Fallist stjórnarráðið á frumvarpið, þá löggildir það reglugerðina og fyrirskipar, hve nær hún skuli í gildi ganga, og er hún upp frá því skuldbindandi sem lög. Stjórnarráðið sjer um, að reglugerðin sje prentuð í Stjórnartíðindunum, B-deildinni.

2. gr.

Kostnaður við eyðing refa greiðist úr sveitarsjóði. Þó má sýslunefnd ákveða í reglugerð, að veita megi úr sýslusjóði verðlaun fyrir framúrskarandi dugnað við eyðing refa.

3. gr.

Skýrslur um eyðing refa og útlagðan kostnað við hana skulu gerðar af framkvæmdarstjórn refaeyðingarsvæða, hvers fyrir sig, eftir fyrirmynd, er stjórnarráðið semur, og sendar sýslumanni eða bæjarfógeta fyrir lok hvers árs.

Eftir að sýslunefnd eða bæjarstjórn hefir átt kost á að athuga skýrslur þessar og leiðrjetta þær, ef þurfa þykir, skulu þær sendar stjórnarráðinu, er síðan annast um, að þær verði birtar á sama hátt og aðrar skýrslur um landshagi.

4. gr.

Í reglugerð er heimilt að ákveða sektir fyrir brot gegn löggiltri reglugerð, frá 10—500 krónur, og má tiltaka, að uppljóstrarmaður eða uppljóstrar-

menn skuli hljóta alt að helmingi sektarfjárins. Sektir renna að öðru leyti í sveitarsjóð, þar er brot er framið. Alt að 2 króna dagsektum má beita fyrir hvern þann, er tregðast við að gefa skýrslu samkvæmt 3. gr., og renna dagsektir í viðkomandi sýslusjóð eða bæjarsjóð.

5. gr.

Með brot gegn löggiltum reglugerðum skal farið sem almenn lög-reglumál.

6. gr.

Með lögum þessum eru lög nr. 11, 22. mars 1890, og lög nr. 36, 24. nóv. 1893, úr gildi numin.

Greinargerð.

Þá er nefndin hafði til athugunar frv. til laga um bann gegn refarækt, tók hún til ítarlegrar yfirvegunar spurninguna um það, hvort almenn lög um eyðing refa myndu að haldi koma, og á þingskjali 272 er skýrt frá niðurstöðu nefndarinnar um þetta atriði.

En við þessa yfirvegun kom það í ljós, að nokkra nauðsyn bæri til að endurnýja lög nr. 11, 22. mars 1890, um löggiltar reglugerðir sýslunefnda og fella úr gildi lög um breyting á þeim lögum, þ. e. lög nr. 36, 24. nóv. 1893. Nefndin taldi einnig æskilegt, að í heimildarlög um löggiltar reglugerðir um eyðing refa væri sett ákvæði um skýrslur um þetta efni, þannig, að þær í framtíðinni gætu gefið nokkurn veginn glögt yfirlit yfir það, hvort framkvæmdir í þessu nauðsynjamáli miði að því um land alt, að æskilegu takmarki verði náð.

Af þessum ástæðum leyfir nefndin sjer að flytja þetta litla frumvarp, og í þeirri von, að háttv. deild geti — án þess að eyða nema örlitlu af tíma sínum — fallist á, að það sje til verulegra bóta, og veitt því fylgi sitt.

Hjer skal svo ger nokkuð ítarlegri grein fyrir hinum einstöku greinum frumvarpsins.

Við 1. gr.

Tilvitnanir og orðalag 1. gr. laganna frá 1890 er orðið úrelt mjög, meðal annars er skírskotað til tilskipunar 4. maí 1872 um sveitarstjórn á Íslandi, sem fyrir nálega 14 árum er úr gildi gengin. Aðalefni 1. gr. frv. er þó hið sama og í 1. gr. laganna, að eins vitnað í nýrri heimildir og sett í samband við núverandi stjórnskipulag ríkisins.

Við 2. gr.

3. gr. laganna 1890 ákveður, að kostnað við eyðing refa skuli greiða úr sveitarsjóði, en með lögum 24. nóv. 1893 er þessi grein numin úr gildi. Tilætlun þeirra, sem gerðu þessa lagabreytingu, var sú, að kostnað við eyðing refa í öðrum afrjettarlöndum en þeim, sem eru eign sveitarfélags, skyldi eigi greiða úr sveitarsjóði. Það er fágætt mjög, að þessu lagaákvæði hafi verið fylgt í framkvæmdinni, enda langt frá því að vera sanngjarnt, að einstakir menn greiði slík-

an kostnað. Auk þess hafa afrjettarlönd gengið mjög í eign sveitarfélaga víða um landið síðan lög þessi voru sett.

Væntanlega verða nú ekki skiftar skoðanir um það, að kostnaður við eyðing refa greiðist svo, sem fyrir er mælt í greininni.

Við 3. gr.

Í löggiltum reglugerðum sýslunefnda um eyðing refa er í ýmsum hjeruðum landsins ákveðið, að skýrslur slíkar, sem nefndar eru í greininni, skuli samdar og sendar oddvitum sýslunefnda. Rjett þykir að setja í löginn almenn ákvæði um þetta, og að skýrslunum sje safnað á einn stað, í þeim tilgangi, sem nánar er getið hjer að framan.

Við 4. gr.

Fyrri málsgrein þessarar greinar er tekin orðrjett upp úr lögunum 1890 (2. gr.), nema hvað upphæð sekta er færð nær samræmi við nútíðarverðgildi peninga.

5. og 6. gr.

þarfnast ekki skýringa.